

Martine's Reis
Eerste druk 2016

© R. Anouke van der Wart

Omslagontwerp: Minoesch van Goethem
Correctie en redactie: Mireille

ISBN: 9789402149623

Deze roman is fictie. Namen, personages en gebeurtenissen zijn ofwel het product van de verbeelding van de auteur ofwel fictief gebruikt. Enige gelijkenis met werkelijke gebeurtenissen of bestaande personen berust geheel op toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

*Met dank aan mijn Mireille voor al het correctiewerk,
redigeren en hulp als ik het even niet wist.*

Martine's Reis

Zomer 1963

De wind waait hard om mijn hoofd. Ik fiets harder dan ik mij kan herinneren. Met een schuin oog kijk ik op de torenklok: drie minuten voor twee. Om twee uur worden de uitslagenlijsten van de examenklassen H.B.S. aan het prikbord in de hal op school gehangen. M'n maag is een harde knoop. De hele ochtend al liep ik heen en weer te dreutelen in een poging niet op de klok te kijken. "Maak je toch niet zo druk", zei mijn moeder wel tien keer. "Je bent heus wel geslaagd". Het dringt niet tot me door. Zolang ik mijn naam niet in getypte letters op de lijst op school heb zien hangen vertrouw ik het niet en geloven durf ik het al helemaal niet. Van pure ellende ben ik heel hard de beneden ramen gaan zemen maar het enige wat daardoor gebeurde is dat ik nog harder ging zweten dan ik door de zenuwen al deed.

Om vijf voor twee hou ik het niet meer, ren naar de schuur en pak m'n fiets. Het is lekker warm weer. Wetende dat ik aan de vroege kant ben rij ik de straat uit waar een mevrouw verderop uit de straat naar mij roept: "én Martine, weet je het al, ben je geslaagd??"

Ik roep terug dat ik nu naar school ga om het te horen.

"Vast wel hoor,.. succes!!.." roept ze me nog na.

Hoe dichterbij school kom hoe harder ik ga fietsen.

Zonder te stoppen rij ik het schoolplein op, waar al een hele groep jongens en meisjes zich voor de deuren staat te verdringen, wachtend tot ze open gaan.

Zonder zelfs mijn fiets op slot te zetten parkeer ik hem tegen de muur van het schoolplein.

Op het moment dat ik het schoolplein oversteek gaan onder luid gejuich de deuren open en de groep dringt zich naar binnen, waar midden in de hal het mededelingenbord staat waar de lijsten van wie er is geslaagd en wie niet, opgeprikt zijn.

Boven het gejuich uit zie ik al een meisje met haar hand voor haar mond en tranen in de ogen weglopen. Zij heeft het dus niet gehaald.

De eerste maar zeker niet de laatste.

Ben, een jongen uit een andere examenklas, springt me om m'n schouders en roept: "Geslaagd!! Met een acht als gemiddelde kan ik nu echt met m'n studie medicijnen gaan beginnen."

Voor ik hem kan feliciteren is hij alweer weg.

Met buikpijn en ijsskoude handen baan ik me door de constant bewegende groep mensen heen.

Met een beetje duwen kan ik eindelijk de lijst zien.

M'n ogen vliegen over de velletjes papier en de getypte namen.

Niks. "Oh nee hè, het zal toch niet?" Nog maar eens kijken.

Nu iets langzamer dan net. En tot m'n grote opluchting zie ik op het eerste velletje ergens in het midden mijn naam staan: Martine Bergen; geslaagd met een gemiddelde van zeven en een half.

Zonder het te willen geef ik van pure opwinding een gil. Gelukkig hoort bijna niemand dit in de herrie van de zich verdringende groep. Ik wring mij er weer uit en heel langzaam raakt m'n maag uit de knoop en komt de bloedsomloop in m'n armen en handen weer op gang.

Nog steeds verdoofd loop ik naar de grote deuren toe en het schoolplein op de zon in.

De warme scherpe zon prikt in mijn ogen. Ik loop een stukje verder het schoolplein op en voel hoe de spanning langzaam wegzakt.

Daarvoor in de plaats komt blijdschap. “Ja, je hebt het gehaald”, zeg ik telkens tegen mezelf, “Yes!!”

Vanuit mijn ooghoek zie ik Anneke staan, mijn hartsvriendin sinds de eerste klas lagere school.

Ze staat in de schaduw van het schoolgebouw rustig een sigaretje te roken. Dat is eigenlijk verboden op het schoolplein, maar op een dag als vandaag gelden de gewone regels niet.

Ik loop snel naar haar toe. Ik zou nu ook wel een sigaret kunnen gebruiken, hoewel ik nauwelijks rook.

Ze ziet me komen en ik vlieg haar om haar nek. Ze lacht en slaat haar armen om me heen.

“Geslaagd zo te zien?” zegt ze, terwijl ze me loslaat.

“Ja. met een zeven en een half, goed hè?”

“Ja joh, goed gedaan!”

“En jij?” vraag ik..

“Oh, ik heb nog niet gekeken.”

“Je hebt nog niet gekeken??” reageer ik stomverbaasd.

“Nee joh, het is me veel te druk met al die elkaar verdringende mensen. Ik wacht wel even tot het rustiger is.”

Ik kan niet begrijpen dat ze hier zo rustig kan staan terwijl 100 meter verderop de uitslag hangt, die bepaalt of ze wel of niet kan gaan studeren.

“Kijk nou even!!” dring ik aan. “Ik ben toch ook benieuwd of je geslaagd bent of niet. Al weet ik zeker van wel”, zeg ik er achteraan.

“Oké.” Ze lacht. “Ik zal wel even gaan kijken, als dat je tevreden stelt.”

“Ja”, zeg ik “En geef me ook een sigaret.. ik heb het nu echt even nodig.”
Terwijl ik het pakje sigaretten van haar aanpak, er één uithaal en opsteek, wandelt Anneke rustig van mij weg richting de deuren en het uitslagenbord.

Anneke is al bijna 20. Ze is door omstandigheden thuis twee keer blijven zitten. Eén keer op de lagere school en één keer op de H.B.S. Zodoende kwamen we in de eerste klas bij elkaar te zitten en vanaf de eerste dag klikte het tussen ons.

Annekes ouders zijn gescheiden en haar moeder is vaak verdrietig. Een reden dat ze vaak bij ons thuis is. Eigenlijk hoort ze na al die jaren een beetje bij ons gezin. Hans en mevrouw B. noemt ze mijn ouders altijd. Waarom ze mijn vader Hans noemt en mijn moeder mevrouw B. is mij nooit helemaal duidelijk geworden.

Vooraf met mijn vader kan ze het goed vinden. Vaak roken ze samen na het eten een sigaretje op de bank in de achtertuin en kletsen en lachen wat, terwijl mijn moeder en ik de afwas doen.

De sigaret geeft me een rustig gevoel. “Goh, soms zijn die dingen lekker! Zeker op het juiste moment.”

Anneke komt weer naar buiten en loopt op haar gemak op me af.

“Èn??” Ik ben zó nieuwsgierig, ik kan haast niet wachten tot ik weet of zij ook geslaagd is. Al maandenlang maken we plannen om samen in dezelfde stad te gaan studeren, samen op kamers en deze zomer samen op vakantie. Maar dat gaat alleen maar door als we allebei geslaagd zijn.

Ze kijkt me met een glimlach aan; “geslaagd!” zegt ze triomfantelijk en omhelst me. “Met een acht en een half!!”

Ik heb tranen in m'n ogen. Geslaagd. Allebei. Nu kan het doorgaan! Studeren en op kamers, maar eerst samen op vakantie.

Voor het eerst alleen zonder ouders weg.

“Kom”, zeg ik, “ga je mee naar huis? Mams heeft vast wel gebak in huis en anders halen we het zelf wel.”

We pakken onze fietsen en al lachend en pratend fietsen we naar mijn huis. Terwijl we de straat in fietsen zie ik in de verte mijn moeder in de voortuin staan, bezig met wat bloemen. De tuin is haar passie. Ze zorgt ervoor dat bijna het hele jaar door er wel iets bloeit. Ze ziet ons aankomen en we zwaaien al voor we er zijn.

“Èn??”, vraagt ze gespannen, terwijl we fietsen tegen het hek aanzetten.

“Geslaagd, allebei!” Ik vlieg mijn moeder om haar nek en ook Anneke geeft haar een knuffel. “Fantastisch meiden!” Ze straalt. Ze is echt trots op ons, dat kun je zien. “Kom gauw naar binnen, ik heb gebak in de keuken staan. Net gehaald. Om het te vieren en anders was het als troost geweest.”

Terwijl ik thee zet en mijn moeder wat gebakjes op een schaal legt, loopt Anneke vast naar de achtertuin om een sigaret te roken.

Ook haar spanning is nu aan het wegvloeien.

Onder de thee met gebak kletsen we heel wat af.

“Zo”, zegt mijn moeder, “het echte leven gaat nu beginnen. Heb je je al ingeschreven in Leiden, Anneke?”

“Nee, nog niet, ik twijfel nog een beetje over de richting. Maar ik heb nog een paar weken de tijd om de keuze te maken.”

“Maar we moeten wel al op zoek naar een kamer, anders vissen we achter het net. Ik ben bang dat we straks te laat zullen zijn.”

“Nee joh, rustig aan, het is pas juni. We zijn heus wel op tijd.”

“Nou, jij kan je wel geen zorgen maken, maar ik heb toch echt geen zin om iedere dag met de trein heen en weer te gaan. En we zijn niet de enigen die hun diploma hebben gehaald deze maand.”

Ik heb al eerder dit jaar besloten om geschiedenis te gaan studeren. Anneke twijfelt nog tussen Economie en Wiskunde. Maar dat het Leiden wordt staat voor ons allebei vast. Het is niet al te ver weg, Leiden is een leuke stad en de universiteit heeft een goede naam.

Maar kamers zijn schaars, dus hoe eerder we er op af gaan hoe beter. Zoals altijd is Anneke het toonbeeld van rust en zelfvertrouwen.

Het zal wel goed komen. Eigenlijk merk je nooit veel aan Anneke.

Geen zorgen, geen verdriet maar nu ook geen echte blijdschap. Ze is zoals altijd, rustig en ingetogen.

De deur van de poort gaat open en mijn vader verschijnt met de fiets in de tuin.

“Pappa!”, roep ik hard en als een klein meisje, ren ik enthousiast op hem af en vlieg hem om zijn nek.

“Hé schatje”, mijn vader krijgt een brede glimlach en zoent mij op beide wangen. “Zo te zien is het goed gegaan? Geslaagd?” “Jaaaa, en Anneke ook!”

“Fantastisch meiden!” En terwijl hij zijn fiets in de schuur zet komt Anneke op hem af gelopen. Vader zoent ook haar op beide wangen.

“En natuurlijk ook jij van harte gefeliciteerd!”

“Dank je Hans”, glimlacht Anneke en loopt samen met mijn vader mee naar binnen.

Vader groet mijn moeder en zegt blij: “Zo, dat hebben die meiden goed gedaan hè?” Moeder glimlacht en knikt. “Ja, inderdaad Hans, daar kunnen we trots op zijn.”

Mijn vader en moeder zoenen elkaar niet en eigenlijk doen ze dat al heel lang niet meer. Ondanks dat het allebei schatten van mensen zijn stelt hun huwelijk volgens mij niet veel meer voor.

Ze ontmoetten elkaar in de bevrijdingsfeesten vlak na het einde van de oorlog en in die sfeer van vreugde en blijdschap was men makkelijker dan nu. Mijn moeder raakte onverwacht en ongewild zwanger en zoals dat toen ging trouwden ze met elkaar.

Naarmate ze ouder werden ontwikkelden ze zich ieder een kant op en doofde dat wat er ooit geweest was langzaam uit.

Ruzie maken ze niet. Maar iedere blij van genegenheid is weg.

Dat blijkt duidelijk uit het feit dat ik enig kind ben gebleven.

Ze deden en doen beiden hun best om ervoor te zorgen dat ik een fijne jeugd en goede start krijg en eerlijk gezegd heb ik tot nu toe ook een fijne en onbezorgde jeugd gehad. Al was het soms wat stil, zo alleen zonder broertjes of zusjes.

Aan tafel wordt er veel gesproken over het examen, over degenen die het niet hebben gehaald, degenen die een herexamen moeten doen en over de komende vakantie van Anneke en mij naar Noorwegen.

Noorwegen, na een aardrijkskundeproject met film en foto's werd ik op slag verliefd op dat land. De uitgestrektheid, de fjorden, de bossen en die schattige houten huisjes in opvallende kleuren geschilderd.

Op dat moment besloot ik na mijn eindexamen en voor ik ging studeren daar een paar weken naar toe te gaan. Anneke hoefde ik niet echt over te halen. Haar leek het ook een goed idee. Als ik Duitsland of

Frankrijk had gezegd had ze dat ook goed gevonden. Anneke past zich aan, aan mijn enthousiasme. Niet dat ze geen eigen mening heeft maar ze vertelde me eens dat ze blij werd van mijn blijdschap en dat Noorwegen haar zeker een goede keuze leek.

Tenslotte is ook zij de grens nog niet over geweest.

Het plan is om op de brommer te gaan.

Mijn moeder protesteerde hevig toen ik dat vertelde.

“Die afstand? Twee meisjes alleen op de brommer? Levensgevaarlijk!

Waarom gaan jullie niet met de trein en nemen jullie de fiets mee, dat scheelt een hele tocht.”

Ik legde haar uit dat ook juist de reis ernaartoe een deel van het avontuur is en omdat we minimaal zes weken de tijd zouden hebben we ons niet hoefden te haasten. Zelf had ik al een brommer. Een Berini die ik voor mijn 16e verjaardag had gekregen. Mijn vader had hem verstoep in de schuur en met een mooi rood lint versierd. Op het zadel had hij een uitgeknipt plaatje van Noorwegen geplakt. Op de ochtend van mijn 16e verjaardag nam hij me nog vóór het ontbijt mee naar de schuur om hem mij te laten zien. Ik had werkelijk geen idee wat daar in de schuur zou staan en sprong een gat in de lucht bij het zien van mijn splinternieuwe brommer. Van pure opwinding kreeg ik geen hap door mijn keel tijdens het ontbijt en na een kopje thee kleepte ik me snel aan om vervolgens de hele dag op de brommer rond te rijden. Gelukkig was het droog en zonnig maar ik denk dat zelfs regen mij die dag niet had tegengehouden.

Ook Anneke heeft hard gespaard voor een brommer voor onze reis. Op zaterdag werkte ze in een winkel en doordeweeks paste ze regelmatig op kinderen van wie de ouders een avond weg gaan.

Op haar verjaardag beloofde mijn vader dat als ze iets te kort zou komen, hij zou meebetalen om ervoor te zorgen dat wij twee prima nieuwe brommers hebben voor de reis.

We hoefden alleen ons diploma nog maar te behalen.

De afgelopen maanden hebben we al spulletjes ingeslagen voor onderweg, zoals tassen voor op de brommer, een zo licht mogelijk tentje en twee slaapzakken, al hopen we wel zoveel mogelijk in jeugdherbergen te kunnen overnachten.

Wegenkaarten waar we heel nauwkeurig een paar avonden op gestudeerd hebben om een snelle, maar ook mooie route te vinden.

Tenslotte is het een hele afstand. Zevenhonderdvijftig kilometer alleen al naar Kopenhagen, waar we de veerpont naar Zweden pakken..

Van daaruit beslissen we hoe we naar Noorwegen gaan.

Natuurlijk hopen we op zonnig en droog weer, maar laten we eerlijk zijn, het kan natuurlijk ook stortregenen. Maar dat zien we daar wel. Eerst nog de lange en mooie reis ernaartoe. En tot slot wat gereedschap om onderweg niet te hoeven stranden.

Mijn vader heeft ons beiden op een paar zaterdagen het één en ander uitgelegd en voorgedaan. Nu hoeven we tenminste niet bij het minste of geringste om hulp te roepen.

Het eten en de sfeer is rommelig, maar gezellig.

“Wanneer willen jullie nu echt op weg gaan?” Moeder kijkt vragend en bezorgd tegelijk. Zij vindt de hele onderneming nog steeds niks voor twee jonge meiden.

“Hmmm,.. ik denk binnen een week, denk je ook niet Anneke?”

Ik kijk haar vragend aan. “Uhhh ja ja, zal wel moeten lukken.”

Ze antwoordt wat afwezig. De laatste tijd is ze vaker zo en ik gaf de examenstress de schuld.

Maar die ligt nu achter ons en ik verbaas me wel een beetje over haar gebrek aan enthousiasme.

“Zullen we na de afwas even een rondje lopen, dan kunnen we het er over hebben”, stelt ze voor. “Prima, maar eerst moeder nog even helpen met de afwas hè?”

Na de afwas gaat moeder naar boven om nog wat strijkwerk te doen waar ze die middag niet meer aan toegekomen is en mijn vader gaat de krant lezen. “Wij gaan even een blokje om hoor”, roep ik naar ze toe en geef Anneke een gebaar van: “Ga je mee?”

We lopen samen de poort uit als Anneke stopt om een sigaret te pakken. “Jij ook één?” vraagt ze. “Mmm, nee laat maar, ik vind ze niet zo lekker en ik rook alleen als ik gespannen ben of anders niet lekker in mijn vel zit.”

Ik kijk haar eens goed aan. “Wat ben je toch afwezig en helemaal niet vrolijk. Dat is nu al een hele tijd zo. Je hebt je examen gehaald, we gaan op vakantie en studeren. Op kamers, vrijheid, wat kan er nu nog niet goed zijn dat je niet vrolijk bent?”

Ze draait zich van me af. Ik leg mijn hand op haar schouder en draai haar naar me toe. Haar ogen vullen zich met tranen en ze barst in huilen uit.

Even ben ik helemaal van slag maar dan trek ik haar naar mij toe en druk haar tegen me aan. “Wat is dit nu?” Ik ben echt verbaasd.

“Zijn het de zenuwen die er uitkomen of zo?”

“Kom, praat tegen me!”

Het duurt enige tijd voor ze weer kan praten en dan komt alles er met horten en stoten uit.

“Ik voel me zo schuldig! Ik ben al een hele tijd niet eerlijk tegen je geweest maar ik wist echt niet hoe ik het je moest vertellen en ik was zo bang dat je daardoor zo van slag zou raken dat je zou zakken!”

Nu ben ik echt zo verbaasd dat ik er geen touw meer aan vast kan knopen. Mijn beste vriendin, al die jaren al, heeft problemen en er niets van tegen me verteld. En dat terwijl we toch nooit geheimen voor elkaar hebben.

“Oké”, zeg ik. “Nu wil ik wel een sigaret. Alsjeblieft wees eerlijk en open en vertel me wat je dwars zit. We zijn al zo lang samen. Ik wil je helpen, je bijstaan.. ik ben er toch voor je!”

Enigszins wanhopig staar ik haar aan. Ze veegt haar gezicht schoon, doet haar haar naar achteren, vist twee sigaretten uit haar tasje en steekt die aan.

Terwijl ze er één aan mij geeft kijkt ze me aan met een blik alsof ze me moet vertellen dat er iemand overleden is.

Ze haalt diep adem, kijkt me aan en zegt: “ik heb mijn plannen, onze plannen, moeten wijzigen. Voor mij liggen de zaken opeens heel anders.”

Ze stopt even, een paar seconden, en gaat dan door.

“Voor ons betekent dat, dat ik geen brommer ga kopen, niet met je naar Noorwegen ga, zelfs helemaal niet met vakantie ga en dat ik ook niet ga studeren!”

Het is eruit. Ze kijkt me vragend aan. Even weet ik niet wat ik zeggen moet.

Alles wat ik verwacht had, maar niet dit. Niet mee met vakantie, niet samen gaan studeren. Al onze plannen voor de komende jaren,

plannen waar we zo vaak over gesproken en gefantaseerd hebben zijn nu met één zwaai van tafel geveegd.

“Maar”, hakkel ik: “Waarom dan? Wat is er gebeurd dat zo ingrijpend is dat je al onze plannen, onze plannen!!” benadruk ik nog, “dat je die zomaar van tafel veegt?”

Anneke lijkt wel gekrompen. Met haar hoofd naar beneden, haar blik gericht op de tegels in de stoep, zegt ze met een zachte stem: “Het is ook geen makkelijke keuze. Ik heb er lang over nagedacht.”

“Maar ik kan niet anders. Echt ik kan niet anders!”

Ik pak haar bij haar bovenarmen vast. “Wat is er dan gebeurd? Kom op, vertel het me. Je weet toch dat ik er voor je ben! We zijn al zo lang vriendinnen. Ik wil en kan je helpen. Maar vertel het me!” “Je zult het niet leuk vinden”, zegt ze zachtjes. “Niet leuk! Ik heb iemand ontmoet. We zijn verliefd geworden, we waren het niet van plan, we wilden het niet, maar het gebeurde gewoon en nu kan ik niet gewoon doorgaan, alsof er niets gebeurd is. We hebben er verleden week lang over gesproken en we gaan er samen voor.”

“Daarom kan ik niet met vakantie snap je. Ik heb al mijn geld nodig voor een uitzet. Voor de inrichting van een huis en weet ik wat nog meer. En studeren zal ook niet gaan. Ik moet gaan werken, willen we het financieel redden.”

Anneke kijkt me vragend, onderzoekend aan naar iets van goedkeuring in mijn blik, mijn houding.

Ik weet niet wat ik zeggen moet, dit voelt zo vreemd aan, al mijn plannen in een keer weg, onze toekomst samen weg.

Ik kan het nog niet bevatten.

“Moet ik dan alleen gaan studeren?” vraag ik.

“Natuurlijk moet je gaan studeren, dat kun je ook prima zonder mij. Je vindt daar vast een prima studiepartner en zat vriendinnen,” zegt ze ineens overtuigend.

“Maar Anneke, uhh, even terug over degene die je ontmoet hebt en waar je plots zo zeker van bent; wie is het? Hoe heet hij?”

“Hans” zegt ze, “hij heet Hans.” Mijn gedachten vliegen door mijn hoofd. Welke jongen ken ik die Hans heet? Even lach ik verbaasd; “Toch niet die rooie jongen uit de vierde? Ik kan me dat echt niet voorstellen!”

Nu lacht Anneke ook. “Nee zeg, kom op, zo wanhopig ben ik nou ook weer niet! Je gunt me nogal wat!”

“Maar,” probeer ik verder, “zit hij wel bij ons op school?”

“Nee.” Ze schudt ontkennend haar hoofd. “Hij zit niet bij ons op school maar je kent hem wel.”

Nu weet ik het even niet. Welke Hans ken ik die Anneke ook kent? Plotseling valt het kwartje.. Van pure verbazing worden mijn ogen groter dan ze ooit geweest zijn.

“Je bedoelt toch niet...hem?!” stamel ik vol ongeloof, omdat ik dat absoluut niet wil horen.

Anneke ziet aan mijn ogen en houding aan welke Hans ik denk en ze laat haar hoofd weer zakken, langzaam ja knikkend.

Haast onhoorbaar zegt ze: “Ja, hij is het.”

Ik kan het niet geloven, de enige Hans die we beiden kennen is.....

mijn eigen vader!

Het voelt aan alsof ik een klap in mijn maag heb gekregen.

De lucht wordt uit mijn longen geperst en er vormt zich een bal met ijswater in mijn buik.

Ik moet echt moeite doen om de woorden uit de spreken met het beetje lucht dat er nog is. “Jij....en mijn vader??”

“Jarenlang kom je bij ons over de vloer. Eet mee, blijft slapen.

Doet alsof je mijn beste vriendin bent.”

“Maar dat ben ik toch ook”, stamelt ze.

“Hou je kop!” schreeuw ik haar in het gezicht. “Hou je kop, ik wil je leugens niet meer horen! Ik wil je nooit meer zien! Je bent een verrader, een roofdier, een koekoeksjong! Je dringt je bij ons op alleen om dat te krijgen wat je wilt! Om mijn vader te verleiden en af te pikken.”

Ondertussen lopen de tranen ook over mijn gezicht, van woede, van frustratie, van verdriet en van nog veel meer.

Ik doe een stap naar voren en zeg op ijskoude toon: “Als je denkt dat jij mijn stiefmoeder kunt zijn dan heb je het toch echt helemaal verkeerd!”

“Ik zal er alles aan doen om je leven tot een hel te maken! Je zult geen rust hebben! Alles! Als ik je maar kapot kan maken!”

De woorden struikelen over elkaar heen. Het maakt niet uit wat ik zeg als ze haar maar pijn doen om wat ze me net heeft aangedaan. “Nog één ding meisje”, sis ik haar in haar gezicht. “Ik wil je niet meer bij ons thuis zien! Nu niet, morgen niet, nooit meer.”

“En denk maar niet dat je morgen of volgende week of volgende maand weer met mij kunt praten want dat doe ik nooit meer! Je liegt maar tegen een ander!”

Ik ben leeg. Al mijn energie is door die enorme woede uit mijn lichaam gevloeid. Ik doe een paar stappen terug en kijk naar Anneke.

Mijn lichaam trilt van adrenaline en woede.

Ze staat doodstil, haar hoofd naar beneden. Tranen druppelen op haar blouse.

Met een gevoel van walging draai ik mij om en loop terug richting huis. Als ik op de hoek van de straat nog een keer terloops opzij kijk, staat ze er nog net zo onbeweeglijk bij.

Dat beeld, zo zal ik het later herinneren, leeg, verdrietig en verslagen. Gedwongen door een keuze die voor haar geen keuze was. Ik haal diep adem en loop door.

Thuis ren ik de trap op naar mijn kamer, zonder iets tegen mijn ouders in de woonkamer te zeggen en sla de deur hard achter mij dicht, mijn moeder in verbazing achterlatend.

Mijn vader heeft wel een idee wat er gebeurd is, maar laat uiteraard niets blijken en kijkt verbaasd op.

Ik laat me voorover op mijn bed vallen en huil zonder te stoppen een hele tijd door. Boosheid, pijn, verdriet en het gevoel bedonderd en in de steek gelaten te zijn wisselen elkaar af. Ik heb nooit kunnen vermoeden hoe heftig ik kan reageren en wat voor verschrikkelijke dingen ik Anneke en mijn vader toewens.

Juist van de twee mensen die het dichtst bij me staan, die ik altijd blind heb vertrouwd, juist die twee hebben me verraden, in de steek gelaten en al mijn en onze toekomstplannen volledig kapot gemaakt.

Na een uurtje word ik wat rustiger en sta op. Ik doe mijn kamerraam open en steek een sigaret op van een pakje dat ik ooit eens heb gekocht en gelukkig nooit heb weggegooid.

Het is blijkbaar bedtijd voor mijn ouders. Ik hoor ze zachtjes de trap op lopen, even later gevolgd door een bescheiden klopje op mijn deur.

“Gaat het meisje?” vraagt mijn moeder zachtjes. “Laat me maar even mam”, zeg ik zonder de deur open te maken. Het is blijkbaar genoeg

want ik hoor mijn moeder de gang over lopen naar hun slaapkamer. Even later is het huis stil.

Ik lig op bed en rook weer een sigaret. Ik ben nooit echt een rookster geweest maar ik ben blij dat het oude pakje sigaretten nog in mijn la ligt. Met een wrange glimlach denk ik dat het maar goed is dat ik nooit alcohol op mijn kamer heb gehad anders was ik nu zeker behoorlijk van de kaart geweest.

De uren verstrijken en ik kan niet in slaap komen.

De koele nachtlucht doet me soms rillen maar ik laat het raam open. De gebeurtenissen van vanavond spelen als een film door mijn hoofd. Het gesprek met Anneke en wat ze mij vertelde, de enorme domper over het wegvagen van alle toekomstplannen en de wetenschap dat mijn beste vriendin mij heeft ingeruild voor mijn eigen vader houdt me wakker.

Ik heb geen idee hoe het verder moet. Studeren, op kamers gaan, het lijkt verder weg dan het ooit geweest is. De toekomst lijkt leeg en hopeloos.

Onze vakantie samen naar Noorwegen. Al die jaren van plannen. Boeken erover lezen, reiskaarten bestuderen en fantaseren over hoe het zal zijn. Alles weg, voor niets.

Ik ga rechtop zitten. In één keer is mijn vechtlust terug. Plotseling ben ik gemotiveerder dan ik ooit ben geweest.

“Oké”, zeg ik zachtjes. “Jullie denken toch aan je eigen leven en toekomst en wat ik denk is niet belangrijk? Onze plannen en vakantie afzeggen? Echt niet! Ik heb jou niet nodig Anneke, om op reis te gaan, dat kan ik ook heel goed zonder jou! Ik zal nooit, maar dan nooit meer op anderen vertrouwen! Ik ga mijn eigen weg wel!” En op datzelfde

moment besluit ik 's ochtends alleen op de brommer met vakantie naar Noorwegen te gaan. Ik sta op en pak de reistassen voor op de brommer uit mijn kast.

Uit mijn la haal ik de lijst van spullen die mee moeten.

Gelukkig had ik die lijst op de lange winteravonden al opgesteld. Zachtjes, om mijn ouders niet wakker te maken, leg ik alles wat ik nodig heb om in de reistassen te pakken op mijn bed.

Het tentje en de slaapzak liggen in de kast onder de trap, die pak ik later wel.

Alles wel drie maal controlerend pak ik zeer zorgvuldig de tassen in.

Het wordt al licht als ik de tassen naast mijn bed zet en met een tevreden en strijdbare instelling probeer ik wat te slapen door met mijn kleren aan op bed te gaan liggen.

Hoewel ik nooit gedacht had dat ik zou kunnen slapen, schrik ik wakker van het dichtslaan van de voordeur.

Ik kijk op mijn wekker. Acht uur, dat betekent dat mijn vader al naar zijn werk is en mijn moeder naar een paar dames van de kerk waar ze mee naar de markt in de stad gaat.

Ik was mij snel en trek een broek en bloes aan. De weersverwachting voor vandaag is goed, zonnig, droog en warm dus meer dan een jasje zal ik vandaag op de brommer niet nodig hebben.

Voorzichtig draag ik de twee reistassen naar beneden en zet ze in de keuken. Ik pak het tentje en de slaapzak uit de kast onder de trap en leg dat bij de rest van de spullen. Mijn paspoort en wegenkaarten zitten in mijn, speciaal hiervoor aangeschafte handtas, samen met mijn spaarbankboekje, om geld op te kunnen nemen.

Met enige tevredenheid kijk ik naar mijn reisuitrusting.

Voor ik de brommer ga bepakken drink ik een kopje thee en dwing mezelf een paar boterhammen naar binnen te werken. Op een lege maag kun je tenslotte niet reizen.

Onder het eten door schrijf ik een kort briefje aan mijn moeder, dat ik alleen op vakantie ben gegaan en dat ze maar aan Anneke moet vragen waarom.

Even speelde het door mijn gedachten om te schrijven: Anneke en je man. Maar ik vind dat ik dat mijn moeder niet kan aandoen. Als het haar verteld moet worden dan ben ik niet de persoon die het moet doen. Die taak ligt bij haar man en zijn vriendin.

Ik was mijn ontbijtspulletjes af en haal de brommer uit de schuur. Gelukkig had mijn vader, in verband met de komende vakantieplannen, de brommer gepoetst, de banden goed op spanning gebracht en de tank afgevuld.

Nadat ik de brommer in de tuin op de standaard heb gezet, hang ik de tassen erop en bind de tent en slaapzak op het bagagerek.

Omdat Anneke niet meegaat heb ik nu minder ruimte, maar er hangt niets in de weg.

Na een blik op mijn horloge te hebben geworpen controleer ik nog snel of ik niets heb vergeten, sluit de keukendeur af en duw de volgepakte brommer door de poort, de straat op.

Met een diepe zucht ga ik op het zadel zitten, doe mijn zonnebril op, bind een sjaaltje om mijn haar en start de brommer.

De reis kan eindelijk, hoewel totaal anders dan voorgesteld, beginnen. Zonder om te kijken rij ik de straat uit.

Hoofdstuk twee

Als eerste rij ik naar de bank, waar ik het geld dat op mijn spaarbankboekje staat in z'n geheel ga opnemen.

Dat geeft me genoeg mogelijkheden om deze vakantie te bekostigen en eventuele onverwachte tegenslagen te kunnen dekken.

Ondanks dat geld op deze vakantie waarschijnlijk geen probleem zal zijn, heb ik me voorgenomen er spaarzaam mee om te gaan.

Je weet het tenslotte nooit.

Even na negen uur sta ik voor de bank die net open is. Het personeel loopt nog rond en is bezig met het klaarleggen van de dagelijkse dingen.

Ik loop naar binnen en zie een bekend gezicht achter de balie. "Goedemorgen Martine", zegt de vriendelijke meneer al voor ik er ben. "Goedemorgen meneer de Vries" zeg ik terug. "Zo, wat kan ik voor je doen vandaag?" Ik vertel hem dat ik met vakantie ga, vandaag zelfs en wijs naar mijn vol bepakte brommer die voor de ruit geparkeerd staat. "En daarom wil ik, op een gulden na, opnemen wat er op mijn spaarbankboekje staat." Meneer de Vries knikt even, terwijl hij door mijn spaarbankboekje bladert. "Nou, Martine, er staat best veel op, waar gaat de reis naar toe?" Ik vertel hem dat ik via Duitsland, Denemarken en Zweden naar Noorwegen ga. Zijn ogen worden groot en hij slaakt een zucht van verbazing.

"Maar dat is toch een verre reis en dat zonder je ouders?"

Het is duidelijk dat hij dit niet kan begrijpen. Hoofdschuddend telt hij het spaartegoed voor me uit. "Ik zal maar een stevige map voor je pakken Martine, want je moet er niet aan denken dat je zo'n bedrag zal

verliezen onderweg.” Ik bedank hem hartelijk en met een “Goede reis en wees voorzichtig” loop ik de bank uit. Ik voel me op een bepaalde manier best een beetje rijk. Ik stop het geld in een apart ritsvakje van mijn handtas en ga op weg.

Mijn eerste doel is de Afsluitdijk. Ik heb werkelijk geen idee hoever ik ga komen en welke afstanden haalbaar zijn per dag. Ik ga ervan uit dat ik ergens in Friesland of Groningen zal overnachten. Een lijst van jeugdherbergen zit in mijn tas. Na de pont bij Velzen te zijn overgestoken en het industriegebied van de Hoogovens met zijn rokende schoorstenen achter me te hebben gelaten rij ik op de lange rechte wegen langs de velden en akkers van Noord Holland. De zon schijnt in mijn gezicht, de brommer snort en voor het eerst die dag komt er soort van tevredenheid over me en nieuwsgierigheid naar wat achter de horizon te wachten staat. “Zo trut”, zeg ik hardop tegen Anneke onder het rijden door. “Je gaat er echt spijt van krijgen dat je dit hebt laten schieten. Spaar jij maar lekker door voor je uitzet en je meubeltjes, ik zoek het avontuur wel op.”

Na een aantal uren stop ik bij een benzinestation om te tanken en vraag waar ik in de buurt wat kan eten. De vriendelijke pompbediende legt me uit dat ik in het volgende dorp iets kan eten. “Hoe ver is het nog naar de Afsluitdijk” vraag ik hem voor ik weg rij. “Oh, nog maar een paar kilometer.” En hij wijst in de verte. “Waar moet u eigenlijk naar toe?” Terwijl ik opstap en start draai ik me om. “Oh, naar Noorwegen.” Zijn blik doet me glimlachen. “Wat?? Naar Noorwegen?? Zo’n eind op een brommer en helemaal alleen?? Nou, heel veel succes dan maar mevrouw en goede reis.” Een paar minuten verderop vindt ik het café